

Jak opisać kwalifikację rynkową?

Uzasadnienie celowości włączenia kwalifikacji do ZSK

Zapotrzebowanie na kwalifikację (art. 15 ust. 1 pkt 2i)

Wykazanie, że kwalifikacja odpowiada na aktualne oraz przewidywane potrzeby społeczne i gospodarcze (regionalne, krajowe, europejskie).
Możliwe jest odwołanie się do opinii organizacji gospodarczych, trendów na rynku pracy, prognoz dotyczących rozwoju technologii, a także strategii rozwoju kraju lub regionu.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze (art. 15 ust. 1 pkt 2k)

Wyjaśnienie, czym kwalifikacja różni się od wybranych kwalifikacji o zbliżonym charakterze. Punktem odniesienia powinny być kwalifikacje funkcjonujące w ZSK. Ponadto wskazanie kwalifikacji wpisanych do ZRK, które zawierają co najmniej jeden taki sam zestaw efektów uczenia się.

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

(art. 15 ust. 1 pkt 2f)

Informacja na temat grup osób, które mogą być szczególnie zainteresowane uzyskaniem danej kwalifikacji, np. osoby zarządzające nieruchomościami, specjaliści z zakresu telekomunikacji, kobiety powracające na rynek pracy.

Warunki przystąpienia do walidacji (art. 15 ust. 1 pkt 2g)

Określenie (w razie potrzeby) warunków, które musi spełniać osoba, aby przystąpić do walidacji i móc uzyskać kwalifikację (np. wymagany poziom wykształcenia).
Podczas określania tych warunków warto mieć na uwadze, że nie są one tożsame z warunkami zatrudnienia. Doświadczenie zawodowe powinno być wskazywane jako warunek jedynie w uzasadnionych przypadkach – kompetencje wynikające z praktyki zawodowej powinny być odzwierciedlone przede wszystkim w efektach uczenia się wymaganych dla kwalifikacji. Wskazane warunki przystąpienia do walidacji powinny być możliwe do zweryfikowania.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2j)

Omówienie perspektyw zatrudnienia i dalszego uczenia się, najistotniejszych z punktu widzenia rozwoju osobistego i zawodowego osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji. Możliwe jest wskazanie przykładowych stanowisk pracy, na które będzie mogła aplikować osoba posiadająca daną kwalifikację.

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2e)

Wskazanie, o jakie uprawnienia może się ubiegać osoba po uzyskaniu kwalifikacji. Jeśli z uzyskaniem kwalifikacji nie wiąże się uzyskanie uprawnień, należy wpisać „Nie dotyczy”.

Opis efektów uczenia się i wymagań dotyczących walidacji

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

(art. 9 ust. 1 pkt 1a)

Zwięzła, ogólna charakterystyka wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych poprzez określenie działań, do których podjęcia będzie przygotowana osoba posiadająca daną kwalifikację. Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się powinna nawiązywać do charakterystyki odpowiedniego poziomu PRK, w szczególności odpowiadać na pytania o przygotowanie osoby posiadającej kwalifikację do samodzielnego działania w warunkach mniej lub bardziej przewidywalnych, wykonywania działań o różnym poziomie złożoności, podejmowania określonych ról w grupie, ponoszenia odpowiedzialności za jakość i skutki działań (własnych lub kierowanego zespołu).

Poszczególne efekty uczenia się w zestawach

(art. 9 ust. 1 pkt 1c)

Zestaw efektów uczenia się to wyodrębniona część efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji. Poszczególne efekty uczenia się powinny być wzajemnie ze sobą powiązane, uzupełniające się oraz przedstawione w sposób uporządkowany (np. od prostych do bardziej złożonych).

Poszczególne efekty uczenia się są opisywane za pomocą: umiejętności (tj. zdolności wykonywania zadań i rozwiązywania problemów) oraz kryteriów weryfikacji, które doprecyzowują ich zakres oraz określają niezbędne wiedzę i kompetencje społeczne. Poszczególne efekty uczenia się powinny być:

- jednoznaczne – niebudzące wątpliwości, pozwalające na zaplanowanie i przeprowadzenie walidacji, których wyniki będą porównywalne, oraz dające możliwość odniesienia do poziomu PRK,
 - realne – możliwe do osiągnięcia przez osoby, dla których dana kwalifikacja jest przewidziana,
 - możliwe do zweryfikowania podczas walidacji,
 - zrozumiałe dla osób potencjalnie zainteresowanych kwalifikacją.
- Podczas opisywania poszczególnych efektów uczenia się korzystne jest stosowanie czasowników operacyjnych (np. *rozróżnia, uzasadnia, montuje*).

Wyodrębnione zestawy efektów uczenia się

(art. 9 ust. 1 pkt 1b)

Wykaz zestawów efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, zawierający: numer porządkowy (1, 2, ...), nazwy zestawów, orientacyjne odniesienie każdego zestawu do poziomu PRK oraz orientacyjny nakład pracy potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia w każdym zestawie.

Nazwa zestawu powinna:

- nawiązywać do efektów uczenia się wchodzących w skład danego zestawu lub odpowiadać specyfice wchodzących w jego skład efektów uczenia się,
- być możliwie krótka,
- nie zawierać skrótów,
- gdy jest to możliwe, być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. *gromadzenie, przechowywanie, szycie*.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację (art. 15 ust. 1 pkt 2h)

Określenie wymagań stanowiących podstawę do przeprowadzania walidacji w różnych instytucjach. Wymagania powinny dotyczyć:

- metod stosowanych w walidacji – służących weryfikacji efektów uczenia się wymaganych dla kwalifikacji, ale także (o ile to potrzebne) identyfikowaniu i dokumentowaniu efektów uczenia się;
- zasobów kadrowych – wymagań kompetencyjnych w stosunku do osób przeprowadzających walidację;
- zasobów organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia walidacji.

Wymagania dotyczące walidacji mogą być wskazane dla pojedynczych zestawów efektów uczenia się lub dla całej kwalifikacji.

Wymagania mogą być uzupełnione o dodatkowe wskazówki dla instytucji oraz osób projektujących i przeprowadzających walidację, a także dla osób ubiegających się o uzyskanie kwalifikacji.

Inne elementy opisu kwalifikacji rynkowej

Nazwa kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2a)

Pełna nazwa kwalifikacji, która ma być widoczna w ZRK i być umieszczana na dokumencie potwierdzającym jej uzyskanie.

Nazwa kwalifikacji (na ile to możliwe) powinna:

- jednoznacznie identyfikować kwalifikację,
- różnić się od nazw innych kwalifikacji,
- różnić się od nazwy zawodu, stanowiska pracy, tytułu zawodowego, uprawnienia,
- być możliwie krótka,
- nie zawierać skrótów,
- być oparta na rzeczowniku odczasownikowym, np. *gromadzenie, przechowywanie, szycie*.

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2b)

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji, a także okres jego ważności i w razie potrzeby warunki przedłużenia ważności.

W przypadku kwalifikacji nadanej na czas określony należy wskazać, po jakim czasie konieczne jest odnowienie ważności kwalifikacji, oraz omówić warunki, jakie muszą być spełnione, aby ważność dokumentu została przedłużona.

Proponowany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 4)

Oprócz propozycji dotyczącej przypisania do danej kwalifikacji poziomu PRK (od 1 do 8) ustawa nakazuje przedstawienie propozycji odniesienia do odpowiedniego poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji, jeśli w danym sektorze lub branży jest sektorowa rama i jest ona włączona do ZSK.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2c)

Przeciętna liczba godzin, które trzeba poświęcić na osiągnięcie efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji oraz na ich walidację (1 godzina = 60 minut).

W pierwszej kolejności warto ustalić orientacyjny nakład pracy dla poszczególnych zestawów efektów uczenia się. Orientacyjny nakład pracy dla kwalifikacji odpowiada sumie nakładu pracy potrzebnego do uzyskania wyodrębnionych w niej zestawów efektów uczenia się.

Krótką charakterystyką kwalifikacji (art. 15 ust. 1 pkt 2d)

Wybrane informacje o kwalifikacji skierowane do osób zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji oraz do pracodawców, które pozwolą im szybko ocenić, czy dana kwalifikacja jest właśnie tą, której poszukują. Krótka charakterystyka może odpowiadać na pytanie: „Jakie działania lub zadania jest w stanie podejmować osoba posiadająca daną kwalifikację?”.